

EUSKAL ETXEAΚ | χτίζοντας ένα “βάσκινο σπίτι” σε μια πόλη για τουρίστες

Βασιλική Αποστολάκη, vassiliki.ap97@gmail.com

Διπλωματική εργασία: Αρχιτεκτονική, ΕΜΠ

Σύνοψη: Η διπλωματική εργασία αφορά την επανάχρηση και επέκταση ενός κτιρίου εκπαιδευτικού χαρακτήρα στην πόλη του Σαν Σεμπασιάν της Ισπανίας, με σκοπό την αναδιαμόρφωση των ήδη υπάρχουσών εκπαιδευτικών και διοικητικών του χρήσεων, και τον εμπλουτισμό τους με ένα στεγαστικό πρόγραμμα κοινωνικής κατοικίας για μετανάστες.

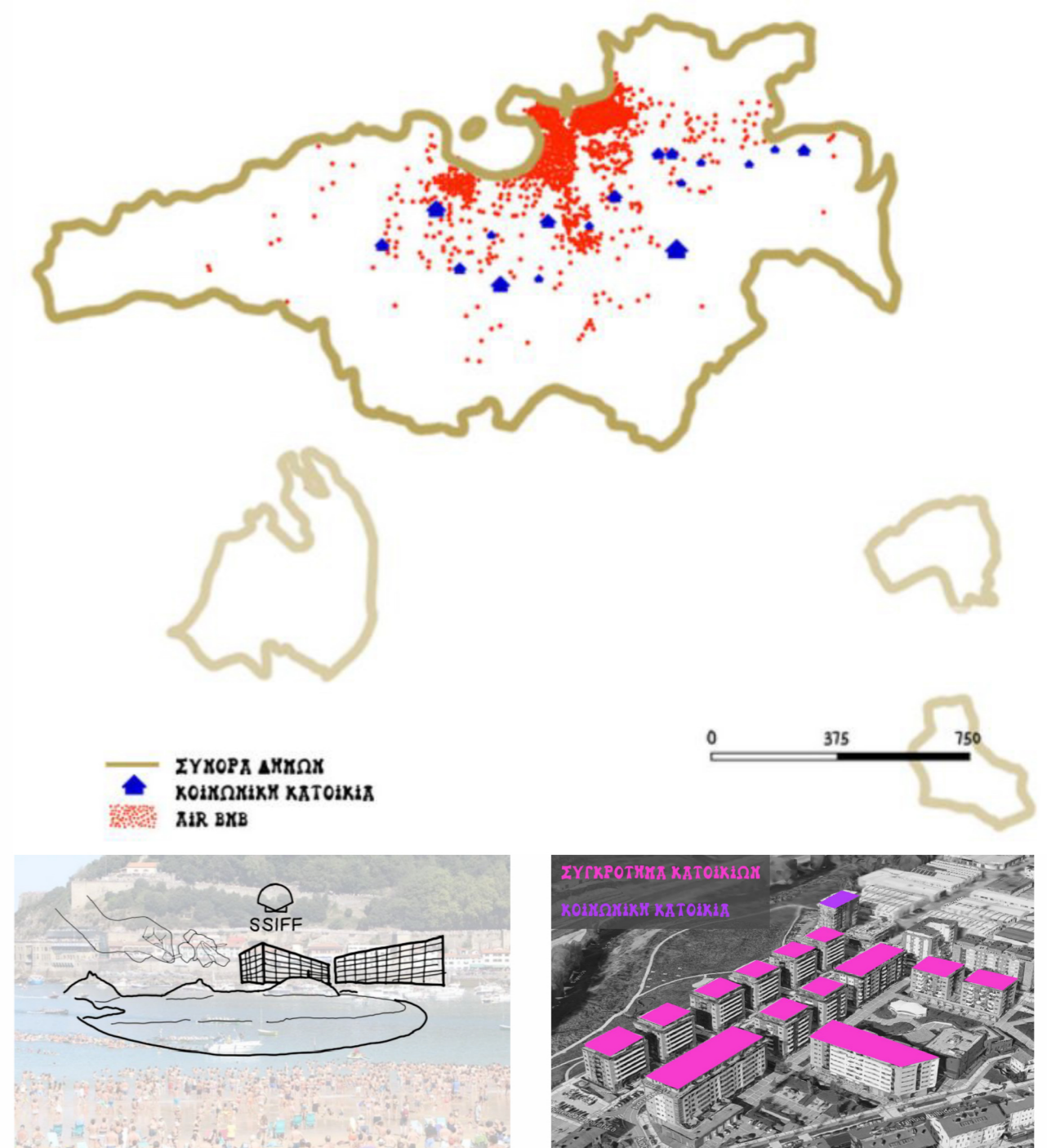
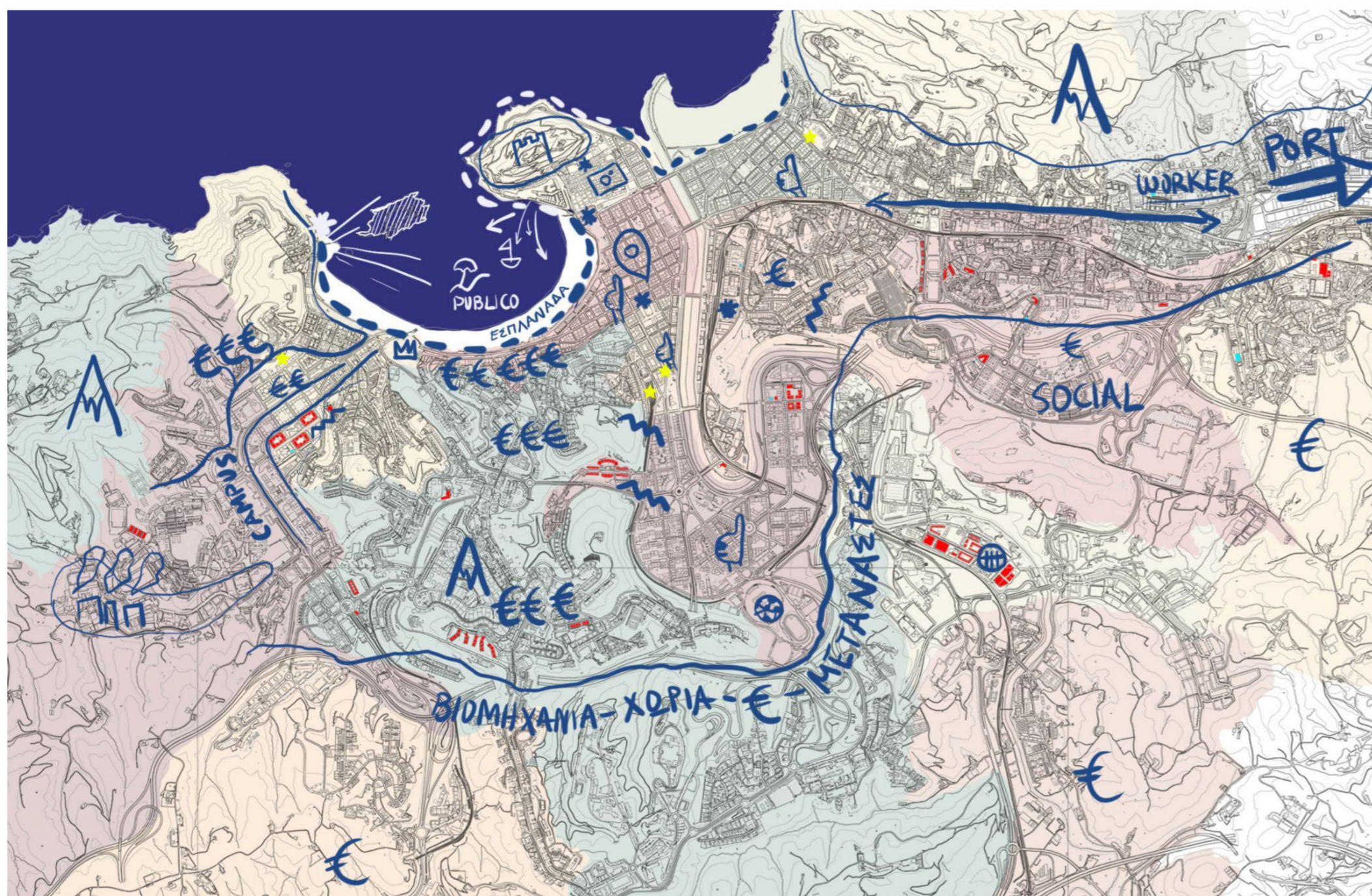
Θεωρητικό πλαίσιο: οι **μεταποικιοκρατικές σπουδές**, με ειδική μνεία στο έργο της ανθρωπογεωγράφου **Doreen Massey**.

Εργαλεία και μεθοδολογία ανάλυσης: έρευνα πεδίου, σχεσιακή οπτική της Massey, συνεντεύξεις, περιπλάνηση
Πεδίο ανάλυσης: Σαν Σεμπασιάν: ΒΑ Ισπανία, Χώρα των Βάσκων, μια πόλη με ιδιαίτερη κουλτούρα και ιστορία, που απασχολείται από σημαντικές μεταναστευτικές αλλά και τουριστικές ροές

Χρησιμοποιώντας, λοιπόν, το εργαλείο που η Massey ονομάζει **“σχεσιακή αντιμετώπιση”**, και ειδικά την **“παγκοσμιότητα του τοπικού”**, η εργασία επιχειρεί να εξετάσει το Σαν Σεμπασιάν, λαμβάνοντας υπόψη ιστορικούς, κοινωνικούς και χωρικούς παράγοντες, από την κλίμακα του ατόμου μέχρι το παγκόσμιο σύστημα, για να διαγνώσει τις παγκόσμιες συσχετίσεις (από την αποικιοκρατία μέχρι την παγκόσμια κινητικότητα) που δυναμικά και αμφίρροπα διαμορφώνουν το παρόν και το μέλος της πόλης.

Βασικοί άξονες ανάλυσης:

- 1) **ιστορία - κουλτούρα** (βάσκιος πολιτισμός, ιστορική εξέλιξη, σύγχρονη απόδοση)
- 2) **τουρισμός** (οικονομία, κτηματομεσιτική φούσκα, στεγαστική κρίση, χωροκοινωνικοί αποκλεισμοί)
- 3) **μετανάστευση** (αποικιοκρατία, Λατινική Αμερική, έμφυλη μετανάστευση, πολιτισμική ανταλλαγή, **euskal etxeak**)
- 4) **κοινωνικοπολιτικό υπόβαθρο** (εθνοαπελευθερωτικά κινήματα, σύγχρονη βάσκινη ταυτότητα, place marketing, αστική ιστορία, κοινωνική κατοικία)

Συμπέρασμα: Το Σαν Σεμπασιάν μετατρέπεται σε μια **πόλη - θέαμα**, που απωθεί τους κατοίκους της μέσω της τουριστικής και κτηματομεσιτικής φούσκας, και προδιαγράφει ένα αβέβαιο μέλλον που αφηγά την ιστορία και τη δημόσια σφαίρα.

Ερευνητικό ερώτημα: Πώς αντιτίθεται κανείς στη δεδομένη κατάσταση; Σε τι είδους πόλη αποσκοπεί ένα **εναλλακτικό μοντέλο ανάπτυξης** ;

Πρόταση: Η διαχείριση της πολυπολιτισμικότητας της πόλης, νοηματοδοτώντας τις **διεθνείς διασυνδέσεις** στις οποίες συμμετέχει ενεργά, όχι μόνο ως απόρροια της τουριστικής έκρηξης, αλλά ως συνδυασμό του **τουρισμού**, της **μετανάστευσης** και γενικότερα των **ιστορικών, κοινωνικών και πολιτικών συγκυριών** που τις έχουν διαμορφώσει (και αντίστροφα).

Εργαλείο κοινωνικής και αστικής πολιτικής (social and urban policy): **ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ (ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΜΕΝΗ) ΚΑΤΟΙΚΙΑ:** διεύρυνση του υπάρχοντος μοντέλου, εισάγοντας το **μεταναστευτικό πληθυσμό** ως **ειδική κατηγορία**

Αρχιτεκτονική κλίμακα: συγκρότημα κοινωνικής κατοικίας για μετανάστριες/ες με 2 βασικά χαρακτηριστικά: 1) μίξη εκπαιδευτικών και άλλων χρήσεων με τη χρήση της κατοικίας, ώστε η κατοικία να μην αντιμετωπίζεται μόνο ως στέγη, αλλά και ως έδαφος για κοινωνικές ζυμώσεις. 2) η αναίρεση του αυστηρού διπόλου δημόσιο - ιδιωτικό, μέσω της διεύρυνσης των βαθμίδων μεταξύ τους, δηλαδή την ανάγκη για αναζήτηση **“κοινών χώρων”** (*frontón, sociedad gastronómica, χώρος φύλαξης παιδιών, εκπαιδευτικά προγράμματα*)

2° ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Κατανοώντας και αλλάζοντας την πόλη:
Δημόσιος Χώρος & Περιβάλλον
Ανισότητες & Δημοκρατία

<https://www.participatorylab.org/>